

Általános szempontok a 2019-ben kezdődő főpásztori vizitáció számára

A Püspöki Kongregáció 2004. február 22-én kiadott *Apostolorum successores* kezdetű direktóriumuma a püspök kánoni látogatásáról a következőket rendeli¹:

220. A pasztorális látogatás természete. „A püspök köteles egyházmegyéjét minden évben részben vagy egészben meglátogatni oly módon, hogy legalább minden öt évben meglátogassa az egész egyházmegyét, személyesen, vagy ha törvényesen akadályozva van ebben, koadjutor püspöke, segédpüspöke, általános vagy püspöki helynöke, vagy más áldozópap útján”².

A pasztorális látogatás azoknak az évszázadok tapasztalatával megerősített formáknak az egyike, amelyekben a püspök személyes kapcsolatot tart a papsággal és Isten népe többi tagjával. Alkalom ez az Evangélium munkásai energiáinak megerősítésére, dicséretükre, bátorításukra és vigasztalásukra, de alkalom arra is, hogy minden hívőt felhívjunk saját keresztény életének megújítására és az intenzívebb apostoli tevékenységre. A látogatás lehetővé teszi a püspök számára, hogy értékelje a lelkipásztori szolgálatra rendelt struktúrák és eszközök hatékonyságát, számot vessen az evangelizáció munkájának körülményeivel és nehézségeivel, hogy így jobban meghatározhassa a szerves lelkipásztori tevékenység prioritásait és eszközeit.

A lelkipásztori látogatás ezért apostoli tevékenység, melyet a püspöknek lelkipásztori szeretettel kell végeznie, és amely őt konkrétan is úgy jeleníti meg, mint a részegyház egységének látható elvét és alapját³. A közösségek és az intézmények számára, amelyek a püspököt fogadják, a látogatás kegyelmi esemény, mely bizonyos mértékig azt az egészen különleges látogatást tükrözi, amellyel lelkünk „Legfőbb Pásztor” (1Pt 5,4) és „Őrzője” (vö. 1Pt 2,25), Jézus Krisztus, „meglátogatta és megváltotta az ő népét” (vö. Lk 1,68)⁴.

A lelkipásztori látogatás „azokra a személyekre, katolikus intézményekre, dolgokra és szent helyekre” irányul, „akik, illetve amelyek az egyházmegye területén vannak”⁵, beleértve

---

¹ A direktórium külön kötetben jelent meg CONGREGAZIONE PER I VESCOVI, *Direttorio per il ministero pastorale dei vescovi „Apostolorum successores”*, Città del Vaticano 2004.

² CIC 396. k. 1 §.

³ Vö. LG 23.

⁴ Vö. II. JÁNOS PÁL, Szinódus utáni apostoli buzdítás *Pastores gregis*, 2003. október 16.; magyarul: *II. János Pál megnyilatkozásai*, Budapest 2005, II, 721-796, nr. 46.

⁵ CIC 397. k. 1 §; 259. k. 2. § (a szeminárium látogatásának gyakoriságáról); 305. k. 1 § (az egyesületek látogatásáról); 683. k. 1 § (a szerzetesek műveinek látogatásáról); 806. k (a katolikus iskolák látogatásáról).

az önálló monostorokat és az egyházmegyei jogú szerzetesintézmények házait is, és szem előtt tartva a látogatás végrehajtására vonatkozó korlátozásokat, melyeket a kánoni jogszabály a pápai jogú szerzetesintézmények templomaival és kápolnáival kapcsolatban tartalmaz⁶.

221. A plébániák lelkipásztori látogatásának végzési módja. A plébániák látogatása során a püspök az idő és a hely adta lehetőségek szerint igyekezzék a következő cselekményeket elvégezni:

- a) szentmise végzése és Isten igéjének prédikálása;
- b) a bérmálás szentségének ünnepélyes kiszolgáltatása, lehetőleg szentmise keretében;
- c) találkozás a plébánossal és a többi klerikussal, akik a plébánián segítenek;
- d) találkozás az egyháztanáccsal;
- e) találkozás a gyerekekkel és a fiatalokkal, akik a hitoktatásban részesülnek;
- f) az iskolák és a többi olyan katolikus művek és intézmények meglátogatása, melyek a plébániától függenek;
- g) a lehetőség adta keretek között a plébánia néhány betegének meglátogatása.

A püspök más módokat is választhat arra, hogy jelen legyen a hívek között, figyelembe véve a helyi szokásokat, és az apostoli szempontokat: a fiatalokkal például találkozhat kulturális- vagy sportrendezvények alkalmával, találkozhat a munkásokkal, hogy társaságukban legyen és párbeszédet folytasson velük stb.

A látogatás során végül nem szabad elmulasztani a plébánia vagyonezelésének és fenntartásának vizsgálatát sem: meg kell vizsgálni a szent helyeket, a liturgikus felszereléseket, a plébániai könyveket és a többi javakat. Ennek a feladatnak bizonyos vonatkozásait azonban az esperesekre vagy más alkalmas klerikusokra is lehet hagyni⁷, a látogatást megelőző vagy követő napokon, hogy a püspök a látogatás idejét főként a személyes találkozásokra fordíthassa, ahogyan az pásztori tisztségéhez illik⁸.

222. A lelkipásztori látogatás előkészítése. A lelkipásztori látogatást megfelelő idővel előre kell eltervezni. A látogatás megkívánja, hogy a híveket kellően felkészítsék konferenciák és prédikációk sorozatával, melyek az Egyház természetével, a hierarchikus közösséggel és a püspöki tisztséggel, és más hasonló kérdésekkel kapcsolatos témákról szólnak. Ki lehet adni

---

⁶ CIC 397. k. 2 §, 615. k, 628. k. 2 §, 637. k és 683. k.

⁷ CIC 555. k. 4 §.

⁸ Vö. II. JÁNOS PÁL, *Pastores gregis*, nr. 46.

kisebbségi műveket is, és a tömegtájékoztatás más eszközeit is lehet használni (ennek érdekében). Az apostoli és a lelki szempont hangsúlyozása végett a látogatást megelőzheti egy népmissziós sorozat is⁹, melynek el kell érnie minden társadalmi kategóriát és minden embert, azokat is, akik a vallás gyakorlásától távol vannak.

A püspöknek kellően fel is kell készülnie a látogatás lefolytatására, *előzetesen informálódnia kell* a plébánia társadalmi, vallási helyzetéről: ezek az adatok hasznosak lehetnek számára és az érintett egyházmegyei hivatalok számára, hogy a valósághoz hű képet alkossanak a közösségek állapotáról, és megfelelő intézkedéseket hozhassanak.

223. A püspök magatartása a látogatás során. A látogatás során, mint szolgálatának minden területén, a püspöknek egyszerűen és szeretetreméltóan kell viselkednie. Példát kell adnia vallásosságból, szeretetből és szegénységből: vagyis mindazokból az erényekből, amelyek az ítélőképességgel együtt az Egyház pásztorát jellemzik. A püspök tartsa a lelkipásztori látogatást *szinte püspöki kormányzása lelkének*, lelki jelenléte kiterjesztésének hívei körében¹⁰.

Jézusnak, a Jó Pásztornak példáját követve a püspök a hívek előtt „ne keresett szavakkal” (1Kor 2,1), sem a hatékonyság hivalkodó mutogatásával jelenjen meg, hanem jellemezze alázat, jóság, érdeklődjön az egyes személyek iránt, tudja meghallgatni őket és igyekezzék azon, hogy megértsék őt.

A látogatás során a püspök ügyeljen arra, hogy ne terhelje meg *felesleges költségekkel* a plébániát vagy a híveket¹¹. Ez azonban nem akadályozza az egyszerű ünnepi megnyilvánulásokat, melyek természetes következményei a keresztény örömnak, és kifejezik a főpásztor iránti szeretetet és tiszteletet.

224. A látogatás lezárása. A plébániákon végzett lelkipásztori látogatás megtörténtével célszerű, hogy a püspök olyan okmányt szerkesszen, amely tanúsítja a látogatás elvégzését minden egyes plébánia számára, megemlékezik a lefolytatott látogatásról, értékeli a lelkipásztori erőfeszítéseket, és meghatározza azokat a pontokat, amelyek a közösség odaadó tevékenységének erősítéséhez szükségesek, és tartalmazza az istentiszteletre szánt épületek, a lelkipásztori művek és esetleg más pasztorális intézmények állapotának bemutatását.

---

⁹ CIC 770. k.

¹⁰ Vö. II. JÁNOS PÁL, *Pastores gregis*, nr. 46.

¹¹ Vö. CIC 398. k.

Mellékelendő iratok:

Tulajdoni lapok:

- templom,
- plébánia,
- egyházi temető,
- egyéb egyházi épületek,
- más, plébániai tulajdonban lévő épületek,
- plébánia tulajdonában lévő egyéb ingatlanok (földek).

Leltárak:

- A templom (részletes felsorolás),
- Plébániai leltára.

Iratok:

- Plébániaépület bérbeadott részének bérleti szerződése,
- Egyéb egyházi épületek bérbeadott részének bérleti szerződése,
- Egyéb ingatlan bérbeadott részének bérleti szerződése.

Egyéb előkészítendő iratok:

Láttamozásra:

- anyakönyvek,
- nyilvántartások,
- pénztárkönyvek.

Betekintésre:

- plébániai levéltár,
- plébániai könyvtár.